

**BESTUURS- EN
BUDGETRAPPORTAGE
REGIO ACHTERHOEK**

JANUARI T/M APRIL 2024

Inleiding

Met deze rapportage informeert de Regio de gemeenten (colleges en raden) over de werkzaamheden die wij uitvoeren. De rapportage bestaat uit onderstaande onderdelen:

1: Inhoudelijke verantwoording

In deze rapportage vindt u de voortgang van de werkzaamheden die de Regio voor, namens en samen met de gemeenten uitvoert. Deze werkzaamheden bestaan uit Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Ondersteuning (bedrijfsvoering en rente). Voor een nadere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar onderdeel 1 van de rapportage.

2: Financiële verantwoording (inclusief begrotingswijziging)

In deze rapportage is in onderdeel 2 per programma een financieel overzicht opgenomen waarin per product de werkelijke uitgaven en inkomsten t/m april 2024 zijn afgezet tegen het budget voor dezelfde periode. Ook zijn de verwachte uitgaven en inkomsten voor het volledige jaar en het daaruit voortvloeiende te verwachten jaarsaldo opgenomen. Er is een begrotingswijziging met toelichting opgesteld. Tot slot is er een balansprognose per 1 mei 2024 opgesteld.

Verwacht saldo inwonerbijdrage en projecten

Uitgaande van de op dit moment bekende ontwikkelingen is de verwachting dat het jaarresultaat voor 2024 voor de producten ten laste van de inwonerbijdrage nihil is.

Als in het boekjaar minder kosten worden gemaakt voor de meerjarige projecten worden de (subsidie-) inkomsten doorgeschoven naar het volgende boekjaar.

De in de begroting geraamde opbrengst van de gemeenten voor de toevoeging die gemeenten doen aan het investeringsfonds (in 2024 begroot € 133.000), wordt conform vastgesteld beleid (artikel 7 financiële verordening) pas definitief toegevoegd bij de resultaatbestemming bij de jaarstukken.

Verwacht renteresultaat

Er is renteopbrengst vanuit het Schatkistbankieren. Over de eerste helft van 2024 is dit naar verwachting € 350.000. Het DB stelt voor om in 2024 € 65.000 in te zetten voor ziektevervangings. In 2023 is besloten om in 2024 € 294.000 in te zetten voor het project Ruimtelijk perspectief 2023-2024. Voor een eventueel rentevoordeel voor de tweede helft van 2024 volgt een nader voorstel bij de volgende rapportage.

Begrotingswijziging

De bijgevoegde begrotingswijziging betreft een budgettair neutrale begrotingswijziging, waarbij geen sprake is van een verhoging van de inwonerbijdrage. Er is sprake van verschuiving budgetten door o.a. inhuur derden i.v.m. langdurig zieken en verschuiving van projectbudgetten van meerjarige projecten van het voorgaande jaar naar het huidige jaar. Er worden drie nieuwe eigen projecten opgenomen en veertien wijzigingen; hier staan (subsidie-)inkomsten tegenover. De Regio is opdrachtgever van deze projecten en daarom wordt het in de eigen exploitatie opgenomen. Alle punten worden nader toegelicht in onderdeel 2 van de rapportage (pagina 21).

3: Ziekteverzuim

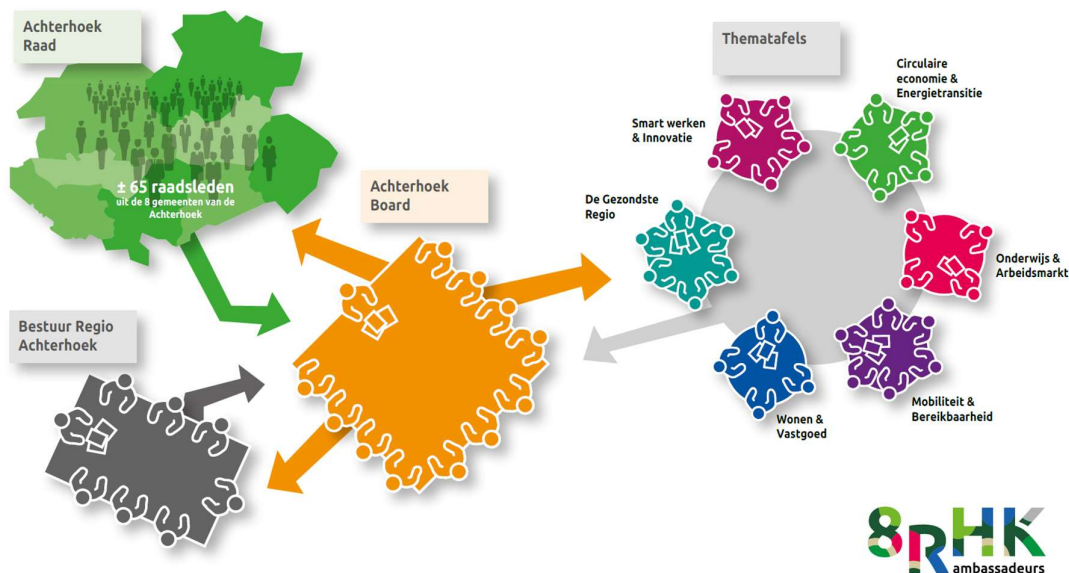
In de verslagperiode was het ziekteverzuim 6,5% exclusief zwangerschapsverlof. In 2023 bedroeg het ziekteverzuim over dezelfde periode 9,7%. In de verslagperiode was geen sprake van zwangerschapsverlof. Er was in de verslagperiode sprake van 2 langdurige zieke medewerkers. Het ziekteverzuimpercentage ligt in lijn met het gemiddelde ziekteverzuim voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (2023 6,5% bron CBS).

1 Bestuursrapportage

SMART GOVERNANCE

In onderstaande afbeelding is het organogram van de samenwerking opgenomen.

Achterhoekse samenwerking

Werkzaamheden Regio Achterhoek

Regio Achterhoek is de motor in de Governance. In onderstaande tabel staan de subdoelen en activiteiten van Regio Achterhoek weergegeven:

Subdoelen	Activiteiten Regio Achterhoek
Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad
Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren en faciliteren Achterhoek Board • Regisseren en faciliteren thematafels • Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur • Subsidiewerkzaamheden • Monitoring • Lobbywerkzaamheden • Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Naast deze subdoelen is in 2023 besloten om vervolg te geven aan de inzet voor de ruimtelijke opgaven, zoals het uitwerken van het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek en de samenwerking met de provincie hierin bij het Regioarrangement en het VLGG.

Gerealiseerd per activiteit tot 1 mei 2024

Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad

Op 25 maart is de eerste Achterhoek Raad van 2024 gehouden. Speciale aandacht was er voor de nieuwe Raadsleden van de gemeente Montferland. Voorafgaand aan de Raad konden zij kennis maken met vertegenwoordigers van de 6 thematafels en het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek. De vergadering zelf was dit keer gesplitst in een kort formeel deel en een interactief informeel deel. In het informele deel zijn het Regioplan Achterhoek, de regionale uitwerking van het IZA, en de netcongestie uitgebreid met de Raadsleden besproken.

Lichte evaluatie samenwerking

Conform afspraken met de Achterhoek Raad heeft de Achterhoek Board samen met het algemeen bestuur een opzet gemaakt voor een lichte evaluatie van de samenwerking. Deze opzet is 25 maart gedeeld met de Achterhoek Raad. De evaluatie richt zich op het functioneren van de samenwerking in de verschillende gremia (Achterhoek Raad, Achterhoek Board, algemeen en dagelijks bestuur en de Thematafels). Wat gaat goed, waar zien we nog (proces) verbeterpunten en waar zijn inhoudelijk nog aanvullingen wenselijk of kansrijk? Hiervoor worden door de voorzitter en secretaris/directeur gesprekken met de verschillende gremia gehouden. Na de zomer zullen de resultaten bekend zijn.

Adviseren en faciliteren Achterhoek Board

De Achterhoek Board is vier keer bijeen geweest. Belangrijke onderwerpen waren onder meer de Regio Deal, de netcongestie, de voorbereiding van het Lentefestival en die van de Achterhoek Raad van 25 maart.

Regio Deal

Eind februari werd bekend dat de Achterhoek een tweede Regio Deal mag sluiten voor 25 miljoen. In maart is met vertegenwoordigers van Rijk en provincie een werksessie gehouden om vanuit de Regio Deal aanvraag naar een convenant te komen. Ook is gekeken hoe de gevraagde 34,6 miljoen terug gebracht kan worden naar de toegezegde 25 miljoen. Het proces richting het convenant wordt aangestuurd vanuit de stuurgroep Regio Deal, een 30 afvaardiging vanuit de Board. Een eerste concept convenant is gedeeld met de thematafels in april. Op 30 april is het concept convenant ingediend bij het Rijk. Inzet is om op 19 juni het convenant te sluiten.

Elke Regio Telt

Vanuit lobby is veel aandacht geweest voor Elke Regio Telt, de Achterhoek is met succes aangewezen als 1 van de 10 regio's die met het Rijk de dialoogsessies aangaan om tot een langjarige investeringsagenda te komen voor de regio. Om vanuit de Achterhoek goed te kunnen acteren op het Rapport "Elke regio Telt!" is samen met Hoogleraar H. de Groot, tevens lid van de stuurgroep Achterhoek Monitor, een verdiepingsslag gemaakt op wat echt nodig is in de Achterhoek.

Onderzoek Rabobank

De Rabobank heeft het initiatief genomen voor een uitgebreid onderzoek over de economie/brede welvaart in de Achterhoek. Met name gericht op duurzaamheid en inclusiviteit. Naast kwantitatieve data worden ook kwalitatieve gegevens verzameld. Samen met de Board en Onverwachte Hoek is hiervoor op 10 april een dialoogsessie met stakeholders gehouden. Ook is het jongerenpanel Vinnic bevestigd en zijn er circa 10 diepte-interviews gehouden. De resultaten worden na de zomer gepresenteerd.

Overig

De Achterhoek Board heeft in de eerste 4 maanden vier projecten goedgekeurd. Helaas hebben twee Boardleden afscheid genomen. We hopen de twee nieuwe boardleden (vanuit de ondernemers en woningbouwcorporaties) in september te kunnen benoemen.

Regisseren en faciliteren Thematafels

De Thematafels werken aan het realiseren van de herijkte doelen die zijn opgenomen in de in 2022 herijkte visie 2030. De focus voor 2024 is opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2024. De voortgang is per thematafel beschreven bij Smart Economy en Smart Living.

Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur

Montferland

Op 31 januari is het definitieve besluit genomen dat de gemeente Montferland per 1 januari 2024 toetreedt tot Regio Achterhoek. In maart is er vanuit het bestuur een toelichting op de samenwerking verzorgd voor de raadsleden van Montferland. Door de thematafelregisseurs zijn de wethouders en accounthouders van de gemeente Montferland bijgepraat. Op de Achterhoek dag van 7 maart zijn de wethouders welkom geheten en voor het eerst aangesloten bij de thematafels.

Op 25 maart waren de Raadsleden van Montferland aanwezig bij de eerste Achterhoek Raad en het informatieve voorprogramma.

De samenwerkingsregeling is n.a.v. de toetreding van Montferland en wijzigingen in de WGR aangepast en voor vaststelling voorgelegd aan de 8 gemeenteraden. Naar verwachting zal op 29 mei het bestuur de 26ste wijziging vaststellen.

Bestuurswisselingen en portefeuilleverdeling dagelijks bestuur

M. Besselink is per 1 januari vertrokken als burgemeester van Bronckhorst. M. van der Tas heeft haar als waarnemend burgemeester opgevolgd in het algemeen bestuur. O. van Dijk heeft per 1 maart afscheid genomen als burgemeester van Oude IJsselstreek. Waarnemend burgemeester M. Maasdam heeft hem opgevolgd in het algemeen bestuur. H. de Vries, waarnemend burgemeester van Montferland is toegetreden tot algemeen bestuur.

Op 6 maart heeft de algemeen bestuur H. de Vries aangewezen als opvolger van O. van Dijk in het dagelijks bestuur. In april heeft het dagelijks bestuur de nieuwe portefeuilleverdeling vastgesteld:

De heer Boumans: Voorzitter

De heer Bengevoerd: Lobby (binnenlandse en buitenlandse betrekkingen inclusief Leader). Tevens vicevoorzitter

De heer de Vries: Alle zaken rondom de bedrijfsvoering, waaronder financiën, personeel en organisatie.

Bedrijfsvoering

Het plafondbesluit 2024 voor subsidies is in januari vastgesteld.

De kaderbrief begroting 2025 en de jaarstukken over 2023 zijn in april verzonden aan de gemeenten.

Subsidiewerkzaamheden

Leader

Eind december 2023 kregen we bericht dat de LOS/Leader Achterhoek is goedgekeurd door de provincie. In deze burap-periode zijn de vervolgstappen gezet om tot uitvoering te komen. Onder meer door het inrichten van een nieuwe Lokale Actie Groep (LAG), het indienen van de subsidieaanvraag voor de beheerskosten en de aanbesteding van een Leadercoördinator. De openstelling van de nieuwe Leaderperiode is in naar verwachting voor de zomer.

Projecten en verantwoording

In de periode tot 1 mei zijn er vier projecten goedgekeurd. Daarnaast zijn diverse projecten ondersteund bij het opstellen van een aanvraag.

De voortgangsrapportages voor de Gebiedsagenda middelen over 2023 zijn voorbereid en liggen in mei ter goedkeuring voor in het algemeen bestuur.

Voor 2024 is er een subsidieplafond vastgesteld. Gelet op het toekennen van de Regio Deal zal het plafondbesluit na de zomer moeten worden bijgesteld. Ook de nadere regels en het aanvraagformulier

worden n.a.v. de Regio Deal bijgesteld.

Monitoring en Achterhoek Spreekt

Er is een start gemaakt met de Achterhoek Monitor 2024-2025. Het dashboard zal vernieuwd worden en met de voorzitter zijn de aandachtspunten voor 2024 doorgesproken. Het congres zal dit jaar niet in december zijn maar in januari 2025.

Lobbywerkzaamheden

Elke Regio Telt

Vanuit de Achterhoek zijn we 1 van de 10 regio's die met het Rijk de dialoogsessies aangaan voor het vervolgtraject Elke Regio Telt. De dialoogsessie is een ambtelijke sessie tussen Rijk en regio en zal plaatsvinden op 26 en 27 juni in de Achterhoek en heeft tot doel om met elkaar beter inzicht te krijgen in de knelpunten en kansen die er in de Achterhoek zijn (met het oog op de drie thema's uit Elke Regio Telt: investeringslogica, langjarige kansenagenda's en versterken relatie Rijk-regio). De uitkomsten van deze dialoogsessies worden vervolgens besproken in een bestuurlijke terugkomdag (Board, AB, en DG Rijk niveau) en zal vervolgens vanuit alle 10 pilotregio's leiden tot zogenoemde fundamenten voor langjarige investering (zowel in een rode draad regio-overstijgend als ook regio specifiek). Op dit moment zijn middelen en de wijze waarop het vervolgtraject door een nieuw kabinet worden opgepakt nog onduidelijk. Dat is ook reden dat dit een belangrijke inzet is voor onze lobby richting zowel de formateur/nieuwe coalitie als ook tijdens het Lentefestival.

Met oog op het proces van de Regio Deal en Elke Regio Telt is bij zowel de gemeente Winterswijk als de gemeente Doetinchem met college en MT-leden een presentatie gegeven en is met elkaar het gesprek gevoerd over de rol en kansen voor de gemeenten hierin. Voor de gemeenten Oude IJsselstreek, Aalten en Montferland staat of wordt deze sessie ook nog ingepland.

Werkbezoeken en politieke contacten

Op 19 april bracht Tweede Kamerlid Hester Veltman (VVD) een werkbezoek aan de Achterhoek met het oog op de N18 en onze aanpak publieke mobiliteit. Vanuit de VVD Statenfractie was ook Inge Klein Gunnewiek aangesloten. Doel van het bezoek was om te informeren en te verkennen op welke wijze er met elkaar vervolgstappen gezet kunnen worden om de N18 beter op de agenda te krijgen. Want dat er iets moet gebeuren aan veiligheid en betere doorstroming werd tijdens het bezoek wel duidelijk.

Aspergediner

Op 24 april hebben Mark Boumans en Joris Bengevoord namens de Achterhoek enkele gasten uitgenodigd om het aspergediner (van de provincie Limburg) bij te wonen. Aan de Achterhoekse tafel zijn goede gesprekken gevoerd over onder andere Elke Regio Telt en landbouw. Met aan tafel Thom van Campen, Peter Drenth, Marjon de Hoon-Veelenturf en Caspar van den Berg. Na afloop is geconcludeerd dat het goed is om op dit soort bijeenkomsten een Achterhoekse tafel te hebben. Zowel voor het gesprek aan tafel zelf, als ook de vele ontmoetingen met andere Kamerleden, partnerregio's en gemeenten en andere stakeholders.

Lentefestival

We zijn flink op weg met de voorbereiding van het Lentefestival op 19 juni in Nieuwspoort in Den Haag. Het overkoepelende thema, waarbij de lobby vooral is gericht op de middelen voor een langjarige investeringsagenda via Elke Regio Telt, wordt nu uitgewerkt onder de titel Regiolab. Donderdag 16 mei krijgen de Kamerleden die aanwezig zijn bij het commissiedebat en grensoverschrijdende samenwerking (waar Elke Regio Telt en ook de Rijkshubs op de agenda staan) een definitieve uitnodiging. De teller staat medio mei op dertien aangemelde Tweede Kamerleden voor ons Lentefestival.

Noordelijke Aftakken Betuweroute

Met betrekking tot de opstart van een nut- en noodzaakstudie naar de goederenrouting Noord Oost

Europa (GNOE), waarin de afgelopen jaren ook sprake was van onderzoek naar een noordelijke aftakking van de Betuweroute blijven we scherp acteren vanuit de regio. Zowel om op de juiste plekken aan tafel te zitten, goed samen op te trekken met regionale actiegroepen, buurregio's en provincie en te zorgen dat het onderzoek de juiste formuleringen blijft hanteren.

Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen

Onder de titel 'Gematigde groei' heeft de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen onder leiding van (de latere informateur) Richard van Zwol op 15 januari een rapport aan de Tweede Kamer overhandigd. In grote lijnen roept het rapport op om 'demografie' veel meer te betrekken in visie en beleid. De commissie bracht eind oktober 2023 een bezoek aan de Achterhoek, dat ertoe heeft geleid dat onze regio een aantal keer met naam wordt genoemd. De importantie van het rapport en de koplopersrol die de Achterhoek inneemt als het gaat om vergrijzing en ontgroening in Nederland, heeft ons op verschillende lobbydossiers (zoals de Regio Deal en Elke Regio Telt) verder geholpen.

Th!nk East

In 2023 is gewerkt aan de nieuwe positionering van Think East Netherlands: Make innovation work. Vanuit lobby zijn we aangesloten in de strategische werkgroep en is begin dit jaar de nieuwe website gelanceerd: <https://thinkeast.nl/>.

Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Wekelijks brengen we nieuws uit vanuit onze samenwerking, op corporate niveau en vanuit de thematafels. Dit gebeurt via diverse kanalen; de website 8rhk.nl, een nieuwsbrief, aangevuld met periodiek nieuwsbrieven van de zes thematafels, onze sociale media (LinkedIn en Twitter) en via contact met de media (persberichten, uitnodigingen en persbeantwoording). Onze nieuwsbrieven worden bovengemiddeld goed gelezen. Een goede score is 30%, wij zitten tussen de 40% en 50%.

Diverse ambassadeurs zijn ondersteund in woordvoering van regionale boodschappen en in de communicatie en organisatie van events. Grotere events waren er rondom het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek en een brede regionale dag om woningbouw te versnellen. Daarnaast zijn twee verdiepende artikelen geschreven via betaalde content in Achterhoek Nieuws over huisvesting arbeidsmigranten en GAON.

Sociale Media

Onze sociale mediakanalen worden goed gevolgd. Het aantal volgers stijgt nog steeds, met name op LinkedIn. Op LinkedIn hebben we bijna 6.300 volgers en op Twitter 4.000. Een top 3 van berichten die goed op LinkedIn scoorden zijn: De toetreding van de gemeente Montferland met 12.000 weergaven, de Achterhoek als Pilotregio Elke Regio Telt met 10.500 weergaven en de eerste mobiliteits HUB in Lichtenvoorde met 8.700 weergaven (en bovendien een heel hoog ClickThroughRatio/CTR van 17%).

Onverwachte hoek

2024 is het vierde jaar dat Onverwachte Hoek loopt. Dit jaar staat in het teken van marketing automation waarin we ervoor zorgen dat de content die we creëren en delen met de doelgroep afgestemd is op de behoefte en op maat gemaakt. Dit betekent dat iedereen andere content te zien krijgt op basis van baan voorkeur voor werk (sector), opleidingsniveau, woningvoorkeur etc. Dit houdt in dat we aanzienlijk meer content creëren om ervoor te zorgen dat we ook meer conversie kunnen zien het aankomende jaar.

In de samenwerking met De Graafschap hebben we 6 events georganiseerd voor onze partners waar gemiddeld 25 leden bij elk event aanwezig waren. Zij kwamen uit verschillende lagen van de organisaties en we hebben ze geïnformeerd over AI, HR en employer branding in combinatie met projecten vanuit de verschillende Thematafels. Op 10 april organiseerden we het Onverwacht Diner in samenwerking met de Rabobank waarbij RaboResearch dialoogsessies heeft begeleid. Er zijn mooie nieuwe samenwerkingen ontstaan tussen de verschillende partners. Tijdens het diner is ook bekend gemaakt dat Onverwachte Hoek aankomend jaar ook Premium Partner zal zijn van De Graafschap vrouwen waarmee Onverwachte

Hoek het komend jaar gelijkspel speelt.

Ook is Onverwachte Hoek een samenwerking aangegaan met de Feestfabriek waarbij we tijdens de Zwarte Cross 2024 aanwezig zullen zijn op het terrein en op de socials voor, tijdens en na de Cross.

Ruimtelijk Perspectief Achterhoek

Er zijn vier brede werksessies (zowel ambtelijk als bestuurlijk) gehouden met de gemeenten, provincie Gelderland en waterschap Rijn en IJssel om input te leveren aan het eerste tussenproduct 'Contourenschets RPA' op weg naar een Ruimtelijk Perspectief Achterhoek (RPA). We benutten daarbij het concept van Aardkundig fundamentalisme waarmee we de Eo Weijersprijsvraag hebben gewonnen. We vertalen dit concept naar een Achterhoeks model (verbreden, verdiepen). Ook was het doel om meer bekendheid te genereren om te werken aan een gezamenlijk, krachtig Achterhoeks verhaal. In deze periode zijn daartoe presentaties in meerdere gremia gehouden, zoals het College van Dijkgraaf & Heemraden, het Natuur en Landschap overleg Achterhoek. We hebben een lunchlezing bij het Rijk verzorgd, een presentatie in de Achterhoek Raad gegeven (eind 2023) en een webinar verzorgd. We werken verder aan de Contourenschets RPA die de basis vormt om het RPA verder te ontwikkelen en in te vullen voor de verschillende deelgebieden binnen de Achterhoek.

Programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG)

De bestuurlijke overleggen voor het VLGG zijn voorbereid. Er wordt toegewerkt naar het Ontwerp VLGG (planning: maart 2025 definitief), het beoogde uitvoeringsprogramma, maatregelenpakketten, de Kadernota Agrifood en de uitwerking van een sociaaleconomische impactanalyse (SEIA). Daarnaast is een zienswijze op het Ontwerp Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) bij het ministerie van LNV ingediend.

Integrale Gebiedsprogrammering (IPG)

In vervolg op het regioarrangement zijn we intensief betrokken bij het provinciale proces om te komen tot een ruimtelijk arrangement, regionale investeringsagenda en gebiedsprogrammering.

Via integrale gebiedsprogrammering zetten provincie, gemeenten en waterschappen doelen van het regioarrangement om naar concrete maatregelen voor een specifiek gebied.

Deze gebiedsprogrammering vindt plaats op twee niveaus. Enerzijds worden afspraken gemaakt die de hele regio aangaan. Wat moet sectoraal, wat moet integraal, wat moet regionaal? En anderzijds maken we afspraken voor een of meer specifieke gebieden in een regio, waar veel vraagstukken tegelijkertijd spelen en intensieve samenwerking nodig is.

SMART ECONOMY

Smart werken & Innovatie

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De Achterhoek ontwikkelt en implementeert de productie van de toekomst door technologische innovatie.	Een jaarlijkse groei van de arbeidsproductiviteit in de maakindustrie en agrosector, gemeten als toegevoegde waarde per medewerker per tijd.
De Achterhoek beschikt over inventief vakmanschap en de werknemers van de toekomst door sociale innovatie.	Er zijn 35 kennisdeel- en businessclusters extra gevormd.
Gezamenlijke innovatie en crossovers tussen sectoren worden bevorderd. Het netwerk buiten onze regio wordt verder ontwikkeld. De Achterhoek is hét open innovatiesysteem van Nederland.	Er zijn 40 start ups en 20 scale ups begeleid in het ecosysteem.
De Achterhoek draagt met haar innovatief vermogen bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.	150 unieke bedrijven hebben slim werken en innovatie doorgevoerd. Gemeten door deelname aan projecten.
De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio van Nederland.	40% van de deelnemende studenten aan SmartHub/Innovatiehubs komt van buiten de Achterhoek met 10% internationale achtergrond.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Door het vertrek van de programmaregisseur was er de eerste maanden geen regisseur. Dit heeft tot enige vertraging geleid in de uitvoering.

Productie van de toekomst door technologische innovatie

Artificial Intelligence was een belangrijk gespreksonderwerp. Er zijn diverse inspiratiesessies georganiseerd om kennis te maken met het onderwerp en om ervaringen te delen. Vanuit de thematafel Smart Werken en Innovatie is de behoefte uitgesproken om een strategie te ontwikkelen op AI. Onder leiding van Oost NL is een sessie georganiseerd met onder andere ondernemers en onderwijspartijen om de strategie vorm te geven. De strategische aanpak is gedeeld met verbinders uit de sectoren gezondheidszorg, agro, bouw en onderwijs om kennis te delen. Daarnaast wordt met deze verbinders nagedacht over hoe het thema AI verder in de regio vorm kan krijgen binnen hun sectoren.

In relatie met AI wordt ook veelvuldig gesproken over het digitaliseren van processen. Binnen de maakindustrie wordt hier door middel van leerkringen hard aan gewerkt. Het digitaliseren van data is cruciaal voor het toepassen van de sleuteltechnologie AI. Hier ligt ook een verbinding met de springplank datagedreven Achterhoek in de Regio Deal.

Werknemers van de toekomst door sociale innovatie

Er is met name aandacht besteed, samen met de thematafel Onderwijs en Arbeidsmarkt aan de arbeidsmarkt positionering. Hiervoor wordt een strategische routekaart opgesteld.

Open innovatiesysteem en crossovers tussen sectoren

Binnen het open innovatiesysteem, waar verbinders innovatievragen koppelen met initiatieven, kennisinstellingen of ander aanbod, is in de afgelopen tijd aandacht uitgegaan naar de verbreding van het brede mkb. Het open innovatiesysteem wordt ingezet om te investeren in het 'loopvermogen' om ook de ondernemers in het peloton te bereiken en daarnaast ook met ondernemers uit andere sectoren dan de maakindustrie aan te haken, zoals de installatietechniek, de agro en de bouw. Deze ambitie sluit aan op één van de springplanken in de nieuwe Regio Deal.

In het kader van de ambitie om het brede mkb te ondersteunen bij hun innovatievraag en maatschappelijke ontwikkelingen, zijn wij ook onderdeel van het landelijke actieprogramma MKB-dienstverlening van het ministerie van EZK. Door middel van dit programma probeert het ministerie van EZK de dienstverlening voor het brede mkb meer vraag gestuurd te maken. De Achterhoek is met een aantal andere regio's gevraagd om koploperregio te zijn in de uitvoering van hun ambitie én met elkaar te leren. Onderdeel van het actieprogramma is het in beeld brengen van ondernemerscommunities in de regio's om te leren wat deze communities kenmerkt en vervolgens te kijken hoe het aanbod kan worden afgestemd op behoeften van ondernemers in deze communities.

In samenwerking met verbinders uit het open innovatiesysteem wordt gewerkt aan een brede aanpak op AI, zoals eerder beschreven. In de uitwerking ervan en de verbinding met de springplank datagedreven Achterhoek, wordt bewust ook verbinding gelegd met verbinders uit andere sectoren en de andere thematafels in de regio.

Veel aandacht is uitgegaan naar oplossingen voor netcongestie. Dit raakt meerdere Thematafels en vraagt om goede afstemming en elkaar informeren.

De bestaande leerkringen wordt nieuw leven in geblazen door te komen met een jaarprogramma / kalender na de zomer om de energie die in de verschillende leerkringen zit vast te houden & nieuw leven in te blazen.

Met innovatie maatschappelijke problemen oplossen

Er is gestart met het voorbereiden van het eind-event van Start Up in Residence in juli.

Dé stage en afstudeerregio

In de afgelopen periode is binnen de Stichting SmartHub gewerkt aan de verdere samenwerking tussen de drie SmartHub-initiatieven (young talent, development en incubator industrie). Doel is een efficiëntere bedrijfsvoering en een sterker merk SmartHub, voor de economische profilering van de Achterhoek. De ontwikkelingen worden in mei en juni gepitcht in enkele thematafels en de Achterhoek Board. Hierna wordt een projectvoorstel ingediend. Binnen dit traject worden ook nieuwe verbinding gelegd met bestaande initiatieven die passen binnen de visie van SmartHub Achterhoek

Onderwijs & Arbeidsmarkt

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen.	In 2030 is het tekort aan vraag naar arbeidskrachten in de krapte sectoren teruggedrongen hiervoor ontwikkelen we ten minste 4 projecten. De uitgaande arbeidspendel is met 10 % afgenomen
Talenten van de beroepsbevolking zijn benut door betere aansluiting vervolgopleidingen op de vraag vanuit de arbeidsmarkt en door het verhogen van de flexibiliteit door een Leven Lang Ontwikkelen.	(Door)ontwikkeling van tenminste 4 activiteiten waarbij leerlingen t/m 14 jaar in aanraking komen met techniek/technologie en zorg. Ontwikkeling 2 projecten ter bevordering van hybride docentschap binnen de krapte. Er functioneert een netwerk van vrouwen in techniek. Om-, her- en bijscholing van 2.000 mensen naar of binnen kansrijke beroepen.
Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij oog is voor de gehele beroepsbevolking en kansgelijkheid is toegenomen.	De arbeidsparticipatie is toegenomen naar 75%.
Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking is toegenomen gericht op het oplossen van het tekort aan juist gekwalificeerd arbeidskrachten.	20% van het tekort aan arbeidskrachten wordt van buiten de regio aangetrokken.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Arbeidsmarktpositionering

De werkgroep arbeidsmarktpositionering heeft op basis van de inventarisatie van de lopende initiatieven in de regio op het vlak van werven, binden en ontwikkelen geconcludeerd dat we moeten komen tot een strategische aanpak. Er is opdracht gegeven aan een bureau om advies te geven wat nodig is om te komen tot een strategische routekaart.

Leven Lang Ontwikkelen

Onder het Gelrepact ontwikkelen de projecten zich naar tevredenheid. Er wordt gekeken hoe het Groene Digitale Banenplan ([Kamerbrief Groene Digitale Banenplan](#)) hierin kan landen. Het Grensland College heeft samen met leden van de Achterhoek Board verschillende bedrijven en organisaties bezocht om de naamsbekendheid en het aantal studenten te vergroten. De reacties waren positief, wat het oplevert zal blijken bij het eerst volgende studiejaar.

We zijn gestart met de “verkenning laag en ongeschoold personeel”. De nieuwe kwantitatieve cijfers zijn bekend en een stagiair is gestart om de kwalitatieve kant van de cijfers in beeld te brengen. De kwartiermaker om te komen tot een Regionaal WerkCentrum (RWC) ([kamerbrief hervorming arbeidsmarkt infrastructuur](#)) waar de regio ontschot samenwerkt op gebied van loopbaanvraagstukken is gestart. In september zal de kwartiermaker zijn bevindingen opleveren. Het project Opijver heeft extra middelen ontvangen om door te kunnen gaan. Het rijk heeft aangegeven samen te willen op trekken bij de gewenste systeemdoorbraak op het onderwerp “inkomensondersteuning bij de overstap van werk naar werk”. Opijver en de landelijke beweging “de Buitenboordmotor” verkennen samen met het Rijk hoe dit opgepakt zal worden.

Regulier Opleiden

Voor de Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) is een scholenmakelaar aangesteld. Zij is bezig met de eerste uitrol van dit project. Het Techniepact is afgerond. De projecten die vanuit het Techniepact opgepakt zijn onder de lijn kiezen voor Techniek, zijn geborgd onder Sterk Techniek Onderwijs (STO). Vanwege de afronding van het Techniepact is een inventarisatie gemaakt wat het Techniepact heeft opgeleverd. De doorontwikkelingen van de projecten en nieuw te vormen initiatieven kunnen opgepakt worden onder de Regio Deal of het Toekomstig Aanvalsplan Techniek onder het Groene Digitale Banenplan.

De doorontwikkeling van de pilot Metaverse (een app die jongeren een realistisch beeld moet geven van organisaties in hun directe omgeving, welke functies je daar treft en welke opleidingen leiden tot deze functies) voor techniek is dit geborgd onder Sterk Techniek Onderwijs (STO). Voor een app gericht op zorg loopt de verkenning naar middelen. Er is een projectplan in ontwikkeling door Femme Tech om meiden en vrouwen makkelijker te laten landen in opleidingen en op werkvloer in de technische sector.

Inclusieve Arbeidsmarkt

Het in 2022 vastgestelde uitvoeringsplan Inclusieve Arbeidsmarkt licht op schema. Voor het project Kenniscentrum Inclusieve Technologie (KIT) is een projectaanvraag in ontwikkeling. De regionaal kwartiermaker onbenut arbeidspotentieel is samen met Fijnder en Laborijn begonnen aan het project regionale doorlopende leerlijnen.

Voor het project Digivaardige Achterhoekers is een no go voor fase 2 afgegeven. Fase 1 wordt nu afgerond, daarna wordt verkend hoe we verder gaan met dit onderwerp.

Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking

Binnen het Gelrepact wordt gewerkt aan Gelrepact samenwerking 2.0 samen met de andere Gelderse Arbeidsmarktregio's en gekeken of het Groene Digitale Banenplan hierin kan landen. In dit kader zijn de contacten met het PTVT (platform talent voor technologie) verstevigd. In april zijn we vanuit de Achterhoek bij het landelijk liaisons overleg techniepacten aangesloten. Hierbij zijn ook de Koninklijke Metaalunie en verschillende ministeries aangesloten.

Voor de Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) zijn verschillende overleggen geweest met Twente en de monitoringstructuur EDL is opgezet.

Mobiliteit en Bereikbaarheid

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd.	Een daling van 60% van de CO2-uitstoot (t.o.v. 1990) veroorzaakt door verkeer en vervoer in de Achterhoek. Een groei van het aantal laadpalen en toewerken naar een dekkend netwerk conform de prognoses van ElaadNL. Een groei van het aantal duurzame modaliteiten in de Achterhoek.
De infrastructuur is robuust en toegankelijk waardoor de bereikbaarheid van en in de Achterhoek is toegenomen.	Een verlaging van de gemiddelde filedruk / doorstroming van de A12, A18 en N18. Een hogere klanttevredenheid van het openbaar vervoer in de Achterhoek.
Door de inzet van digitalisering en deelcultuur zijn er slimme vervoersvoorzieningen.	Een groei van het aantal duurzame deelmodaliteiten en het toewerken naar een dekkend netwerk. Een groei van het aantal (actieve) gebruikers deelvervoer en gebruikers van de GAON-app.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Betrouwbaar vervoer

We zijn aan de slag gegaan met de integrale gebiedsaanpak N18, die eind 2023 door de Achterhoek Raad is vastgesteld. De vervolgaanpak betrof onder andere lobbyinzet om middelen voor verbetering van de weg conform de stip op de horizon, vrij te krijgen. Daarnaast betrof het een actie om met het Rijk en de provincie toe te werken naar een multimodale investeringsagenda. Deze acties zijn in de afgelopen periode opgepakt. De komende periode hopen we enkele concrete acties bestuurlijk te bespreken.

We zijn aangesloten bij activiteiten in het A12 Slim Reizen netwerk. O.a. workshop over de opgaven rondom Intratuin en de A12. Het opstellen van een visie voor de A12 alliantie. Het inzichtelijk maken van de stakeholders en het adviseren van en in contact brengen van gemeenten met stakeholders.

We hebben de doorkoppeling van de treinverbinding Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn in onze visie op het OV-netwerk opgenomen. Hierin hebben we aangegeven dat het een ontbrekende schakel in het netwerk betreft en kansrijk is om in de toekomst te realiseren. Deze visie hebben we vervolgens naar de provincie gestuurd, samen met onze input op de OV-concessie. Ook de regio Stedendriehoek heeft deze input aangeleverd. De provincie heeft hierop geantwoord dat zij het met ons eens zijn dat het een toekomstige ontwikkeling kan zijn. Het wordt daarom ook als mogelijke ontwikkelopgave in de concessie meegegeven. We hebben verder als input meegegeven om de lijnvoering HOV-buslijnen Doetinchem-Enschede (74) en Winterswijk-Enschede (73) versneld op te pakken. Dit hebben we ook gelinkt aan opgaven rondom de publieke mobiliteit die we de komende jaren willen vormgeven. Denk hierbij aan het realiseren van mobiliteitshubs, passende deelmodaliteiten en de aansluiting van het OV in combinatie met doelgroepenvervoer hier op. De insteek is om voldoende flexibiliteit te creëren in de OV-concessie om hier met de nieuwe vervoerder, de provincie, het Rijk en de regio in 2025 verder mee aan de slag te gaan.

Het regionale hoofdfietsnetwerk wordt momenteel nader verkend en onderzocht. De fietsverbinding Doetinchem-Doesburg-Dieren is verkend. De overige drie verbindingen Emmerich – Doetinchem – Zevenaar,

Doetinchem-Varsseveld-Lichtenvoorde-Groenlo en Lichtenvoorde-Aalten-Bocholt worden momenteel verkend. In het najaar bespreken we deze verkenningen bestuurlijk en gaan we aan de slag met plannen van aanpak om voor de missing links op deze routes te lobbyen en deze uiteindelijk te realiseren.

De eerste Achterhoekse mobiliteitshub is in Lichtenvoorde geopend. Deze hub is een voorbeeld voor alle toekomstige hubs die we willen realiseren in de Achterhoek. Na de zomer gaan we aan de slag met het uitwerken van andere mobiliteitshubs in de regio.

In 2027 wordt de RegioExpres als uurdienst gerealiseerd. Ons streven is nog altijd om hier een halfuur dienst van te maken. Wij blijven de maatregelen die hiervoor nodig zijn met de betrokken partners bespreken en haken aan op mogelijkheden die zich hiervoor aandienen.

Duurzaam vervoer

De afgelopen periode is ingezet op een herijking van de regionale laadvisie. Deze moet nog bestuurlijk worden vastgesteld. Daarnaast zijn er diverse activiteiten uitgevoerd bij diverse bedrijventerreinen om met praktische oplossingen te komen voor de netcongestie.

Slim vervoer

De opdracht voor de mobiliteitsmakelaars heeft een vervolg gekregen. Zij hebben sinds het begin van de opdracht inzage gekregen in het woon-werk verkeer van ruim 17.000 werknemers die in de Achterhoek werken. Ook zijn er de afgelopen periode een tiental actieplannen opgesteld met bedrijven om woon-werk verkeer te verduurzamen en om de vitaliteit van werknemers te verbeteren. Daarnaast zijn zij aangehaakt bij A12 Slim Reizen, met als doel om de filedruk op de A12 te verminderen. Zij stemmen hun bevindingen en plannen van aanpak af met de mobiliteitsmakelaars uit de andere regio's en organiseren gezamenlijk webinars en fietsstimuleringsacties om duurzaam reizen te stimuleren.

De afgelopen periode is ingezet op het uitbreiden van de deelmodaliteiten en zijn gesprekken gevoerd met diverse energiecoöperaties, bedrijven en organisaties om aan te sluiten op het Gaon-netwerk en aanbod. Daarnaast zijn binnen de samenwerking van Gaon (met ZooV als uitvoerder) diverse projecten begeleid en geïnitieerd.

De GAON-app en website hebben een update gekregen en is in een nieuwe versie bij de opening van de mobiliteitshubs in Lichtenvoorde live gegaan. Daarnaast is gestart met de studenten- scholieren communicatiecampagne. Er is een verkennend onderzoek gestart om de mogelijkheden voor Publieke Mobiliteit over de grens inzichtelijk te maken.

SMART LIVING

Wonen & Vastgoed

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De bestaande woningvoorraad is in 2030 meer toekomstbestendig (op duurzame wijze energiezuiniger gemaakt, deels afgekoppeld van gas en meer levensloopbestendig). Er zijn voldoende nieuwe (betaalbare) woningen verantwoord en adaptief met zo veel mogelijk circulaire bouwmethoden toegevoegd.	Het energielabel-niveau van de Achterhoekse woningvoorraad is verbeterd. Het aandeel toekomstbestendige woningen in de woningvoorraad is toegenomen. Er worden meer circulaire en biobased materialen toegepast in zowel nieuwbouw als verbouw. Er zijn meer betaalbare woningen gerealiseerd (sociale huur, midden-huur en goedkope koop).
In de periode 2023 – 2026 is een versnelling in de woningbouwproductie ingezet.	De regionale bouwproductie is toegenomen. Het bereiken van een krapte-indicator die past bij een gezonde woonmarkt. De zoektijd in de huurmarkt is afgenomen.
(Leegstaand) vastgoed is daar waar mogelijk getransformeerd naar wonen.	
Er zijn innovatieve en duurzame manieren van wonen en bouwen ontwikkeld en gerealiseerd.	

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

We werken aan de uitvoering van de Regionale Woonagenda die in 2023 is vastgesteld. Hierin zijn vier programmalijnen vastgesteld die aansluiten op de vijf bovengenoemde doelen en allen bestuurlijke trekkers hebben.

Vergroten woningvoorraad en versnellen woningbouwproductie

Vergeleken met andere regio's in Gelderland slagen we er tot nu toe als Achterhoek goed in om de afgesproken woningbouw aantallen in de Woondeal te bereiken. Van 2018 tot en met 2022 zijn er in de Achterhoek ruim 900 woningen per jaar gerealiseerd. In de huidige woondeal zijn afspraken gemaakt die ertoe leiden dat er per jaar gemiddeld bijna 1.000 woningen gerealiseerd worden. Het is opnieuw gelukt om voor de realisatie hiervan een aantal belangrijke subsidies binnen te halen. Vanuit de Woningbouwimpulsregeling (WBI) komen er in de Achterhoek meer dan 1.000 nieuwe woningen in Oude IJsselstreek en Doetinchem. De provincie en Rijk hebben ons gevraagd hoeveel woningen wij van 2025 tot en met 2035 kunnen bouwen. We zullen eind 2024 de afspraken over deze nieuwe aantallen gereed hebben, zodat ze begin 2025 het besluitvormingsproces door kunnen.

Op 11 april vond de eerste bijeenkomst plaats om samen op te trekken om onze woondoelen te realiseren. "Samen van Dromen naar Doen!" De sessie moet het begin zijn van een zelfsturend netwerk. Onder meer door flexwoningen te realiseren wordt de versnelling in gang gezet. Een mooi voorbeeld hiervan is het project van Pro Wonen en de gemeente Berkelland. Zij namen samen deel aan een praktijkleerkring over de realisatie van flexwoningen en hebben afgesproken om in Neede, Borculo en Ruurlo versneld 95 woningen te realiseren, voor eigen inwoners én statushouders.

Er is gewerkt aan de afspraak in de Regionale Woonagenda om Toekomstbestendig te gaan bouwen. Hierover zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd is samenwerking met het project Samen Biobased

Bouwen en CirkelRegio de Achterhoek. Hierbij is het project “De Kwekerij” een regionaal en zelfs landelijk voorbeeldproject waarbij ‘Het Nieuwe Normaal’ door de gemeente Doetinchem en woningcorporatie Sité gebruikt is bij de aanbesteding van het nieuwbouwproject.

Met de initiatiefnemers van het project ‘Loket Kleine Projecten’ is een verkenning gedaan langs gemeenten om hun aanvraagprocedure voor met name de kleinere nieuwbouwplannen te bespreken en de behoefte te peilen voor een regionaal loket. Dit loket kan helpen om deze procedure te versnellen en gemeenten te ontlasten. In het volgende kwartaal zal hiervan de balans worden opgemaakt.

Investeren in kwaliteit bestaande woningvoorraad

Door Energieloket Achterhoek is de gehele Achterhoekse woningvoorraad bouwkundig in kaart gebracht in het online portaal en kan op basis hiervan gerichter persoonlijk advies aan de inwoner worden geboden. Ook is de dienstverlening rondom financiering van verduurzaming verder uitgebreid en breder opgenomen in het aanbod vanuit het Energieloket. We staan nu aan de vooravond van een flinke opschalingsslag, waarbij het One Stop Shop-concept wordt toegepast binnen de regionale aanpak in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma.

De Achterhoek, een plek voor iedereen

Er is een projectleider aangesteld voor het project Samen Betaalbaar Bouwen. Hij heeft een eerste inventarisatie gedaan en zijn bevindingen en plannen voor het vervolg gepresenteerd aan de thematafel. De thematafel heeft in beleid vastgelegd welke grenzen de regio hanteert voor betaalbare huur en koop. Om deze ambitie te halen zijn onder andere aangepaste grondprijzen en parkeernormen nodig. Zorgen dat woningen ook betaalbaar blijven is een andere uitdaging. Hierover zijn op 21 maart diverse ambtenaren van de gemeenten en woningcorporatie bijeen gekomen om hun ideeën uit te wisselen en te kijken wat regionaal aangepakt kan worden.

Over de huisvesting van arbeidsmigranten is een convenant opgesteld die volgend kwartaal officieel ondertekend zal worden door zowel wethouders als vanuit werkgevers (VNO-NCW).

Er zijn weer diverse ambtelijke bijeenkomsten geweest om te komen tot een regionale visie op wonen en zorg. Hiervoor is inmiddels een externe projectleider aangesteld die met de projectgroep de klus zal afmaken.

Wonen als integrale gebiedsopgave

Wonen moet worden gezien als een onderdeel van een brede maatschappelijk uitdaging. Vanuit Wonen wordt meegedacht bij onder meer de energietransitie en netcongestie. En ook volgen we nauwgezet de ontwikkelingen rondom watermanagement.

Circulaire economie & Energietransitie

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
De Achterhoek ontwikkelt en implementeert oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en om zelfvoorzienend te worden.	Regionaal wordt 40% duurzame energie opgewekt, en uiterlijk in 2050 is de regio energieneutraal.

De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw door hoogwaardig benutten en gebruik van (bio)grondstoffen en biomassa en recycling van reststromen.

Bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties transformeren hun (bedrijfs)processen en gaan efficiënter om met (primaire) grondstoffen.	Gebruik van primaire grondstoffen is t.o.v. 2010 met 50% verlaagd o.a. door toepassen van lokaal geproduceerde biograndstoffen in bouw & infra.
In de gebouwde omgeving en infrastructuur zijn (hernieuwbare) grondstoffen efficiënter benut, worden hergebruikt en de levensduur verlengd.	
Broeikasgasemissies CO2 en stikstof zijn gereduceerd en dragen door innovaties bij aan toename van de biodiversiteit.	Broeikasgasemissies door CO2 zijn teruggebracht met 60% (t.o.v. 1990) en emissies van stikstof en ammoniak zijn door kringlooplandbouw substantieel gedaald. De biodiversiteit is toegenomen.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Op weg naar een schone, duurzame regio

Op donderdag 29 februari vond in de DRU de Gelderse Circulaire Innovatie Top 20 plaats, die wij in samenwerking met VNO-NCW organiseerden. Tijdens het evenement presenteerden circulaire bedrijven uit de top 20 hun baanbrekende innovaties en zijn drie winnaars geselecteerd die doorgaan naar de landelijke finale.

Met de thematafel is nagedacht over een strategie om initiatieven die bijdragen aan een Schone Duurzame regio van onderop te stimuleren. Ook in de Achterhoek is er een beweging van onderop, denk aan voorbeelden zoals De Slimste Weg, De Stadsboerin en energiecoöperaties. We willen die beweging van onderop meer benutten en het grote middenveld betrekken bij de circulaire- en energie-transities. De eerste gesprekken hierover met initiatiefnemers hebben plaatsgevonden en krijgen in de loop van dit jaar een vervolg.

Verder is het thema van beschikbaarheid van voldoende schoon drinkwater op de agenda gekomen. Wat voor energie geldt, geldt ook voor water: het begint met besparen en slimmer omgaan met het beschikbare water. We verkennen welke strategie te volgen als thematafel met de ambitie van een duurzaam schone regio.

Slim energiemanagement

De verschillende thematafels werken met de Achterhoek Board aan het in kaart brengen van kansen voor de verduurzaming van de energievoorziening voor onder andere landbouw, mobiliteit, industrie en woningbouw. Er lopen diverse activiteiten/projecten onder andere het ontwikkelen van (onderdelen voor) flexibele, slimme en lokale energiesystemen die minder afhankelijk zijn van het elektriciteitsnet en daarmee de effecten van netcongestie beperken. De focus is op de lokale aanpak, lokaal opgewekte energie lokaal benutten, waarbij een energiegemeenschap mogelijkheden biedt om verschillende stakeholders deel te laten nemen.

Tijdens de Achterhoek Raad op 25 maart jl. werd een presentatie gegeven over 'Energietransitie: maatwerk door netcongestie'. Het Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek organiseerde op 28 maart een werkconferentie over Netcongestie met de nadruk op haalbare korte termijn oplossingen, voor de ontwikkeling en verduurzaming van ondernemingen.

Transitie in landbouw mét de boeren

De belangrijkste mijlpaal in de samenwerking was de intentieverklaring die eind 2023 werd getekend door de Achterhoekse 'boeren'netwerken (VALA, VK Oost, St. Biomassa, De Innovatie Coöperatie). Deze periode is die samenwerking verder uitgewerkt onder meer tijdens een bestuurlijke kennismaking op 26 maart jl. In maart werd ook een bijeenkomst georganiseerd over 'Energie verdienmodel op het erf', door Stichting Biomassa i.s.m. o.a. Agem, LTO en de Gemeente Berkelland. Bijna vijftig agrarische ondernemers bezochten deze bijeenkomst, die de start vormt van een reeks.

Verder werden in maart de resultaten van het Markemodel besproken. Onder meer met Provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel, Friesland Campina en Rabobank. Eén van de conclusies is dat de boeren bovengemiddeld scoren. Vanuit het Markemodel werken we ook samen met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan een systematiek van Kritieke Prestatie Indicatoren voor de beoordeling van prestaties van kringlooplandbouw (KPI-k). Doel is om te komen tot een uniforme manier van (netwerk)sturing voor een toekomstbestendige landbouw.

Circulair en duurzaam bouwen versnellen

Met het project Samen Biobased Bouwen is weer de nodige voortgang geboekt. In samenwerking met Cirkelregio de Achterhoek en de regisseurs van CE&E en W&V wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor Toekomstbestendig Bouwen, voor met name gemeenten en woningcorporaties. Hierbij wordt aangehaakt op de plannen van de provincie op dit thema.

Met de woningcorporaties Wonion, Sité, Plavei, ProWonen en De Woonplaats is tot een overeenkomst voor verschillende testprojecten voor biobased (na)isoleren gekomen. Het eerste testproject is het inblazen van stro in de daken van twee woningen. Als dit goed en gecertificeerd blijkt te kunnen staan er ruim 160 woningen met biobased isolatie op de planning voor 2024.

Verder is er een maquette van Possible Landscapes over de Achterhoek opgeleverd en geplaatst in de Achterhoek. Dit is een visuele verbeelding die inzicht geeft in mogelijke landschappen ‘possible landscapes’ die kunnen ontstaan als we water niet langer zo snel mogelijk afvoeren. Dit is ontwikkeld in samenwerking met het rijksprogramma ‘Mooi Nederland’. De maquette zal ook getoond worden tijdens het lentefestival en daarna te zien zijn bij gemeente Bronckhorst.

Biodiversiteit

Er is gewerkt aan een regionaal plan van aanpak voor biodiversiteit. Er zijn trekkers gevonden en er is een projectleider geselecteerd. Voor de financiering hiervan is een aanvraag geschreven. In de zomer van 2024 verwachten we de aanvraag af te ronden zodat we met het plan aan de slag kunnen gaan.

Gezondste Regio

Doelen 2030	Streefwaarden (t.o.v. 2020)
Er is een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten van hoge kwaliteit waar professionals met plezier werken.	De ervaren kwaliteit van zorg is verbeterd. De totale kosten van zorg-, gezondheids- en ondersteuningsdiensten stijgen minder hard dan de huidige verwachting.
De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie, dit in samenhang met wonen, werken, leren en meedoen.	De ervaren gezondheid van de Achterhoekers is toegenomen. Achterhoekers scoren beter op de verschillende dimensies van positieve gezondheid. Het ziekteverzuim ligt in de Achterhoek lager dan bij soortgelijke bedrijven of organisaties elders.
Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid.	De veerkracht en weerbaarheid van Achterhoekers zijn toegenomen.

Korte toelichting op de activiteiten per subdoel

Voor de realisatie van de Achterhoek Visie 2030 en de gezamenlijke visie op zorg en gezondheid ‘Samen langer gelukkig en gezond leven in de Achterhoek’ werken we binnen de regionale samenwerking in het kader van landelijke ontwikkelingen zoals het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierbij zetten we specifiek in op het versterken van de verbindingen tussen zorgorganisaties en gemeenten,

om te werken aan de verschuiving van behandelen naar voorkomen.

Uitvoering Regioplan De Gezondste Regio

Waar in de begroting voor 2024 werd gesproken over Achterhoek Gezond, werken we nu aan de uitwerking van het Integraal Zorgakkoord in de Regio. In de afgelopen periode zijn we verder gegaan met de doorontwikkeling van de samenwerkingsstructuur. Dat betekent dat de regiegroep voor de uitvoering van het Regioplan is opgestart en verder wordt gefaciliteerd. Daarnaast zijn we druk bezig met het opstarten van uitvoeringscoalities rondom de vier thema's: gezond leven en preventie, mentaal gezond, veerkrachtig ouder worden en prettig werken in zorg en welzijn. We hebben ook een communicatiestrategie en bijeenkomst voor de inwoners van de Achterhoek in voorbereiding. Dit zal nog voor de zomer gaan plaats vinden.

Zorginnovatie en Preventie

Twee andere pijlers uit de Achterhoek Visie 2030 zijn preventie en zorginnovatie. Als het gaat om preventie, wordt er verbinding gemaakt met de GALA-plannen (Gezond en Actief Leven Akkoord) van gemeenten en de ambities van de thematafel. Als het gaat om het versterken van eigen regie dan maakt dat onderdeel van veel (transformatie)plannen die momenteel in voorbereiding zijn in lijn met Integraal Zorgakkoord.

Voor het project Fit Veur Altied is het laatste jaar van het project aangebroken. Momenteel wordt onderzocht hoe het ontstane ecosysteem ook voor de toekomst bestendig en benut kan worden. Binnen de Gezondste Regio zijn partijen sinds eind 2023 samen aan de slag om de campagne Praat vandaag over Morgen regionaal en vanuit de samenwerking met gemeenten en zorgorganisaties een vervolg te geven. Dit projectvoorstel voor de volgende fase is inmiddels voorbereid en ligt voor ter besluitvorming. Voor het project Digivaardige Achterhoekers is een no go voor fase 2 afgegeven. We zitten nu in de afronding van fase 1, daarna wordt verkend hoe we verder gaan met dit onderwerp.

PROJECTEN (doelenmatrix)

In de bijlage zijn doelenmatrixen per 1 mei 2024 opgenomen voor projecten die op dit moment lopen en die in ontwikkeling zijn. De projecten zijn gekoppeld aan de doelen binnen de thematafel en de cross-overs met doelen van de andere thematafels zijn weergegeven. Vanaf 2023 zijn er andere doelen geformuleerd, voor de projecten die zijn gestart in 2023 of later hebben we een separate doelen matrix bijgevoegd.

BEDRIJFSVOERING EN RENTE (ONDERSTEUNING)

Financiën

Naast het voeren van de dagelijkse financiële administratie is een groot deel van de tijd besteed aan het opstellen van de jaarrekening 2023, de programmabegroting 2025 en de budgetrapportage januari tot en met april. De jaarrekening en de budgetrapportage worden bestuurlijk geagendeerd voor de AB vergadering van 3 juli 2024 en de programmabegroting voor de AB vergadering van 11 september 2024. Ook is in de verslagperiode gewerkt aan financiële rapportages voor diverse eigen projecten en zijn de financiële verantwoordingen 2023 voor de projecten van de Gebiedsopgave en Regiodeal opgesteld voor de Provincie en voor het Rijk. Er is een declaratie over 2023 opgesteld voor de overheadkosten van Leader die in juni wordt ingediend. Ook is er een subsidieaanvraag ingediend voor de beheerskosten voor de nieuwe Leaderperiode. In de verslagperiode is een start gemaakt met de interne controle op basis van het controle- en uitvoeringsplan. Tenslotte is tijd gestopt in de financiële beoordeling en advisering van projecten.

2 Financiële toelichting

BUDGETRAPPORTAGE JANUARI T/M APRIL 2024

Financieel overzicht

	Omschrijving	werkelijk t/m april			Saldo werkelijk t/m april	budget t/m april			1e wijziging begroting			verwachting (incl 1e wijziging)			Verwachting saldo inwoner- bijdrage
		uitgaven t/m april	inkomsten t/m april	mutatie reserve t/m april		uitgaven t/m april	inkomsten t/m april	mutatie reserve t/m april	uitgaven inkomsten mutatie reserve	uitgaven inkomsten mutatie reserve	uitgaven inkomsten mutatie reserve	uitgaven t/m december	inkomsten t/m december	mutatie reserve t/m december	
	SMART GOVERNANCE														
201	lobby en communicatie	139.995	190.934	0	50.939	190.934	190.934	0	0	0	0	572.803	572.803	0	0
202	achterhoek visie 2030 en monitoring	349.237	376.216	0	26.978	376.216	376.216	0	0	0	0	1.128.647	1.128.647	0	0
203	coördineren van subsidies en projecten	427.068	210.069	0	-216.999	268.402	210.069	-58.333	1.389.000	1.099.000	-290.000	2.194.206	1.729.206	-465.000	0
204	advisering bestuur, Board en Raad	177.423	165.590	0	-11.833	165.590	165.590	0	0	0	0	496.771	496.771	0	0
205	uitgaven en inkomsten Investeringsfonds	54.303	44.333	0	-9.970	116.667	44.333	-72.333	0	0	0	350.000	133.000	-217.000	0
101	onvoorzien	0	2.667	0	2.667	2.667	2.667	0	0	0	0	8.000	8.000	0	0
	<i>Sub-totaal</i>	<i>1.148.026</i>	<i>989.809</i>	<i>0</i>	<i>-158.217</i>	<i>1.120.476</i>	<i>989.809</i>	<i>-130.667</i>	<i>1.389.000</i>	<i>1.099.000</i>	<i>-290.000</i>	<i>4.750.427</i>	<i>4.068.427</i>	<i>-682.000</i>	<i>0</i>
	BEDRIJFSVOERING EN RENTE														
801	ondersteuning	82.910	101.670	0	18.760	115.003	101.670	-13.333	-40.000	0	40.000	305.010	305.010	0	0
802	huisvesting	23.476	16.395	0	-7.081	18.062	16.395	-1.667	0	0	0	54.185	49.185	-5.000	0
803	kapitaallasten	509	175.291	0	174.782	5.000	5.000	0	359.000	359.000	0	374.000	374.000	0	0
	<i>Sub-totaal</i>	<i>106.895</i>	<i>293.356</i>	<i>0</i>	<i>186.461</i>	<i>138.065</i>	<i>123.065</i>	<i>-15.000</i>	<i>319.000</i>	<i>359.000</i>	<i>40.000</i>	<i>733.195</i>	<i>728.195</i>	<i>-5.000</i>	<i>0</i>
	TOTAAL	1.254.921	1.283.165	0	28.244	1.258.541	1.112.874	-145.667	1.708.000	1.458.000	-250.000	5.483.622	4.796.622	-687.000	0

saldo: (-) = tekort, (+) = overschot

Nadere toelichting afwijkingen budgetrapportage januari t/m april 2024

Toelichting begrotingswijziging

Programma 1: Smart Governance		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag dekking</i>
Inhuur derden	Er is sprake van inhuur voor adviseur Griffie uit het budget voor loonkosten. Ook is er inhuur vanwege ziektevervang.	49.000 budgettair neutraal uit budget loonkosten en overige inkomsten
Loonkosten	In verband met ziektevervang worden incidenteel extra kosten gemaakt in 2024.	65.000 rente inkomsten (zie toelichting programma 4)
Kosten maatwerk	Kosten voor maatwerk zijn in boekjaar 2023 volledig afgewikkeld.	-40.000 reserve doorontwikkeling
Projecten	zie nadere specificatie hieronder. Het betreffen 3 nieuwe projecten en 14 wijzigingen.	1.489.000 extra project-gerelateerde inkomsten

Specificatie eigen projecten Regio Achterhoek		<i>budget wijziging 2024</i>
Project profilering smarhub	Het project is in 2022 ondergebracht in een stichting. Regio Achterhoek maakt kosten voor salarissen en ondersteuning. Deze worden doorberekend aan de stichting.	10.000 inkomsten uit stichting Smarhub
Project Overheadkosten Leader	Betreft een meerjarig project met POP-gelden. Looptijd t/m 2024.	91.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Overheadkosten Leader Nieuw	Betreft een meerjarig project met POP-gelden. Looptijd vanaf 2024.	165.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project ondersteunend vermogen O&A	Betreft eenmalig geld van de Provincie (POA). Deze middelen worden gebruikt voor vraagstukken op het gebied van Human Capital. Betreft restant budget uit 2023.	7.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Achterhoek Monitor	Betreft een meerjarig project. Looptijd 2023-2025.	16.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project onverwachte hoek	Betreft een meerjarig project. Looptijd 2024-2026.	308.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Zachte Landing	Dit project wordt samengevoegd met Onverwachte Hoek.	-53.000 onttrekking investeringsfonds
Project Leader internationale samenwerking	Betreft een project met POP-gelden. Het project is gestart eind 2021 en loopt nog door tot medio 2024.	35.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Woondeal	Betreft een project met geld van de provincie voor de totstandkoming en realisatie van de regionale woondeals.	434.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project procesbegele Slimme Mobiliteit 2023-2025	Meerjarig project looptijd t/m 2025.	7.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Arbeidsmigranten	Betreft inhuur van een projectleider voor huisvesting arbeidsmigranten. De projectleider is later begonnen dan aanvankelijk begroot.	43.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project snelle fietsverbinding	Dit project loopt nog door vanuit 2023.	17.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Mobiliteitsfonds	Dit project loopt nog door vanuit 2023.	10.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project EDL	Dit is een meerjarig interreg project tot en met 2026. Het project is in de loop van 2023 gestart.	64.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project verkenning circulaire GWW aanpak	Opdracht via provincie voor ontwikkeling uitvoeringsplan voor een circulaire GWW Achterhoek.	15.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Regioplan Achterhoek	Opstellen Regioplan Achterhoek samen met relevante partijen uit de regio .	26.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project ruimtelijk perspectief 23-24	Dit project is een vervolg op landelijk gebied, dit betreft een meerjarig project met een looptijd van april 2023 tot en met december 2024.	294.000 uit rente opbrengsten, zie hieronder bij rente

Programma 4: Bedrijfsvoering en rente		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag inzet</i>
Loonkosten	In verband met ziektevervangning worden incidenteel extra kosten (€ 65.000) gemaakt in 2024.	65.000 rente inkomsten (zie hieronder)
Rentebaten	Vanwege het verdwijnen van de benchmark EONIA in 2022 is de basis voor de berekening van de daggeldrente voor het schatkistbankieren vervangen door €STR. Vanaf september 2022 is dit % positief en ontvangen we rente.	359.000 dit wordt ingezet voor het project Ruimtelijk Perspectief (AB besluit 5 juli 2023) en voor ziektevervangning

Balans per 1 mei 2024

<i>Activa</i>	<i>werkelijk</i> <i>31 dec 2023</i>	<i>begroting</i> <i>31 dec 2024</i>	<i>stand per</i> <i>1 mei 2024</i>
Materiële vaste activa	0	0	0
Investeringen	0	0	0
Financiële vaste activa	939.000	697.000	877.000
Personeelshypotheken	465.000	460.000	465.000
Projecten leader	474.000	237.000	412.000
Viottende activa	18.448.000	21.549.000	16.849.000
Uiteenzettingen < 1 jaar	17.691.000	20.792.000	16.010.000
Liquide middelen	89.000	89.000	42.000
Overlopende activa	668.000	668.000	797.000
Totaal Activa	19.387.000	22.246.000	17.726.000

<i>passiva</i>	<i>werkelijk</i> <i>31 dec 2023</i>	<i>begroting</i> <i>31 dec 2024</i>	<i>stand per</i> <i>1 mei 2024</i>
Eigen vermogen	6.808.000	6.762.000	6.643.000
Algemene reserve	392.000	392.000	392.000
Bestemmingsreserves	6.319.000	6.370.000	6.154.000
Gerealiseerd resultaat te bestemmen 2023	97.000	0	97.000
Verwacht resultaat 2024	0	0	0
Voorzoningen	5.000	0	5.000
Voorzoningen	5.000	0	5.000
Viottende passiva	12.574.000	15.484.000	11.078.000
Viottende schulden < 1 jaar	139.000	139.000	81.000
Overlopende passiva	12.435.000	15.345.000	10.997.000
Totaal Passiva	19.387.000	22.246.000	17.726.000

	<i>stand 1-1-2024</i>	<i>mutatie</i> <i>t/m april</i>	<i>stand 1-5-2024</i>
<i>Specificatie bestemmingsreserves</i>			
Investeringsfonds	6.295.000	-165.000	6.130.000
Reserve doorontwikkeling	0	0	0
Onderhoud huisvesting	24.000	0	24.000
Totaal	<u>6.319.000</u>	<u>-165.000</u>	<u>6.154.000</u>

Begrotingswijziging

Nummer		Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
Functie	Subf.		pr nr	Nieuwe of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming
Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring					
1.1	4000	Lonen en sociale lasten		6.000	925.665
3.4.3	4085	Inhuur derden	6.000		6.000
		Totaal functie	6.000	6.000	
Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten					
3.4.3	5099	100 Project profilering Smart hub	10.000		75.000
3.4.3	5099	102 Project Leader overheadkosten	91.000		142.000
3.4.3	5099	105 Project Ondersteunende vermogen O&A	7.000		7.000
3.4.3	5099	111 Project Achterhoek Monitor	16.000		90.000
3.4.3	5099	126 Project Leader overheadkosten Nieuw	165.000		165.000
3.4.3	5099	124 Project Ruimtelijk perspectief	294.000	100.000	294.000
3.4.3	5099	120 Project Slimme Mobiliteit	7.000		35.000
3.4.3	5099	117 Project leader samenwerking	35.000		35.000
3.4.3	5099	119 Project Woondeal	434.000		434.000
3.4.3	5099	125 Project EDL	64.000		64.000
3.4.3	5099	121 Project Arbeidsmigranten	43.000		43.000
3.4.3	5099	114 Project Zachte Landing	0	53.000	0
3.4.3	5099	113 Project onverwachte hoek	308.000		393.000
3.4.3	5099	122 Project Snelle Fietsverbinding	17.000		17.000
3.4.3	5099	123 Project Mobiliteitsfonds	10.000		10.000
3.4.3	5099	128 project regioplan Achterhoek	26.000		26.000
3.4.3	5099	127 Project Verkenning Circulaire GWW aanpak	15.000		15.000
		Totaal functie	1.542.000	153.000	
Functie 20.4: Advisering bestuur, board, raad en thematafels					
1.1	4000	Lonen en sociale lasten		43.000	303.967
3.4.3	4085	Inhuur derden	43.000		43.000
		Totaal functie	43.000	43.000	
Functie 80.1: Ondersteuning					
1.1	4000	Lonen en sociale lasten	65.000		138.757
3.4.3	4002	Kosten Maatwerk	0	40.000	0
		Totaal functie	65.000	40.000	
Functie 80.3: Kapitaallasten					
6.2.3	8100	interne verrekening (renteinkomsten)	359.000		359.000
		Totaal functie	359.000	0	
Functie 100: Mutatie reserves					
6.2.3	6003	bijdrage functie 100 reserve doorontwikkeling		40.000	0
6.2.3	6004	bijdrage functie 100 investeringsfonds	343.000	53.000	815.000
		Totaal functie	343.000	93.000	

Nummer		pr nr	Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
Functie	Subf.			Nieuwe of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuwe raming van het dienstjaar
			Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten			
3.4	8099	100	Project profilering Smart hub	10.000	0	75.000
3.4	8099	102	Project Leader overheadkosten	91.000		142.000
3.4	8099	105	Project Ondersteunende vermogen O&A	7.000	0	7.000
3.4	8099	111	Project Achterhoek Monitor	0		61.000
3.4	8099	126	Project Leader overheadkosten Nieuw	165.000	0	165.000
3.4	8099	124	Project Ruimtelijk perspectief (6.2.3 rente inkomsten)	294.000	100.000	294.000
3.4	8099	120	Project Slimme Mobiliteit	7.000		35.000
3.4	8099	117	Project leader samenw erking	35.000		35.000
3.4	8099	119	Project Woondeal	434.000		434.000
3.4	8099	125	Project EDL	45.000		45.000
3.4	8099	121	Project Arbeidsmigranten	43.000	0	43.000
3.4	8099	114	Project Zachte Landing	0	0	0
3.4	8099	113	Project onverw achte hoek	0		0
3.4	8099	122	Project Snelle Fietsverbinding	17.000	0	17.000
3.4	8099	123	Project Mobiliteitsfonds	10.000	0	10.000
3.4	8099	128	project regioplan Achterhoek	26.000		26.000
3.4	8099	127	Project Verkenning Circulaire GWW aanpak	15.000		15.000
6.2.3	6104		functie 100: investeringsfonds	343.000	53.000	465.000
			Totaal functie	1.542.000	153.000	
			Functie 20.4: Advisering bestuur, board, raad en thematafels			
6.2.3	5100		Interne verrekening (renteinkomsten)			0
			Totaal functie	0	0	
			Functie 80.1: Ondersteuning			
6.2.3	8100		interne verrekening	65.000		65.000
6.2.3	6103		Bijdrage 100		40.000	0
			Totaal functie	65.000	40.000	
			Functie 80.3: Kapitaallasten			
2.1	9351		rentebaten SKB	359.000		359.000
			Totaal functie	359.000	0	
			Functie 100: Mutatie reserves			
6.0	6603		Beschikking over reserve doorontw ikkeling		40.000	0
6.0	6604		Beschikking over investeringsfonds	343.000	53.000	815.000
			Totaal functie	343.000	93.000	

Doelenmatrix

Doelenmatrix projecten vanaf 2023

Doelenmatrix themafels Regio Achterhoek			Smart Economy												Smart Living											
Prj.	Project	Status	Smart werken en Innovatie				Onderwijs en Arbeidsmarkt				Mobiliteit en Bereikbaarheid				Wonen en Vastgoed				Circulaire Economie en Energietransitie				De gezondste regio			
			1A	1B	1C	1D	1E	2A	2B	2C	3A	3B	3C	4A	4B	4C	4D	4E	5A	5B	5C	5D	6A	6B	6C	
	SW+1 1a - Productie van de toekomst																									
	SW+1 1b - Inventief vakmanschap/Werknemer																									
	SW+1 1c - Open innovatiesysteem/Crossovers																									
	SW+1 1d - Innovatie oplossing maatsch.																									
	SW+1 1e - Stage- en afstudeerregio																									
	O+A 2a - Tekorten op arbeidsmarkt																									
	O+A 2b - Talenten zijn benut																									
	O+A 2c - Inclusieve arbeidsmarkt																									
	O+A 2d - Grensoverschrijdende samenwerking																									
	M+B 3a - CO2 uitstoot is verminderd																									
	M+B 3b - Infrastructuur robuust en toegankelijk																									
	M+B 3c - Slimme vervoersvoorzieningen																									
	W+V 4a - Bestaande woningvoorraad toekomstbestendi																									
	W+V 4b - Voldoende nieuwe woningen + circulair																									
	W+V 4c - Versnelling woningbouwproductie 2023-2026																									
	W+V 4d - Transformatie vastgoed naar wonen																									
	W+V 4e - Innovatief/duurzaam wonen en bouwen																									
	CE+E 5a - Energiebesparing en duurzame opwekking																									
	CE+E 5b - Koploper kringlooplandbouw																									
	CE+E 5c - Efficiënter omgaan met grondstoffen																									
	CE+E 5d - Grondstof vastgoed/infra efficiënt benut																									
	CE+E 5e - CO2+stikstof gereduceerd/toename biodiv.																									
	GR+ 6a - Betaalbaar, toegankelijk zorgnetwerk																									
	GR+ 6b - Gezondste regio door preventie + zorginn.																									
	GR+ 6c - Ahoekers verantwoordelijk voor gezondheid																									

Doelenmatrix projecten tot en met 2022

Doelenmatrix themafabels Regio Achterhoek			3a - In de Achterhoek is vervoer energieneutraal in 2030			3b - De hoofd-, regionale en lokale infrastructuur is op orde			3c - Er zijn slimme vervoersvoorzieningen (telefoon + internet)			5a - De Achterhoek is energieneutraal			5b - De Achterhoek is koploper gebleven in kringlooplandbouw			5c - Bedrijventerreinen zijn efficiënt werkende ecosystemen en zijn zelfvoorzienend			5d - In de Achterhoek wordt circulair omgaan met vastgoed en infrastructuur			6a - De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie			6b - Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid			6c - Er is een netwerk van gezondheids- en ondersteunende diensten beschikbaar					
1a - De Achterhoek is hét open innovatiesysteem			1b - De inventieve vakman/vakvrouw van de			1c - Ontwikkelt en implementeert de productie van			1d - De Achterhoek is de stage- en afstudere regio			2a - Talenten arbeidsmarkt benut (vervangings-			2b - Er functioneert een inclusieve arbeidsmarkt			2c - De grensoverschrijdende samenwerking is			4a - De woningvoorraad beweegt mee			4b - Duurzame en levensloopbestendige woningvoorraad			4c - Leegstaand vastgoed is getransformeerd of gesloopt			4d - Er zijn nieuwe en bijzondere manieren van wonen			4e - De leefbaarheid blijft op peil		
			Smart Economy									Wonen en Vastgoed				Smart Living																			
			Smart werken en Innovatie			Onderwijs en Arbeidsmarkt			Mobiliteit en Bereikbaarheid			Wonen en Vastgoed				Smart Living																			
Prj	Project	Status	1A	1B	1C	1D	2A	2B	2C	3A	3B	3C	4A	4B	4C	4D	4E	5A	5B	5C	5D	6A	6B	6C											
CE-01	Circulair en toekomstbestendig ondernemerschap	Gereed			*	*												*	*	*	*														
CE-02	Kunststevige Achterhoek	Gereed			*	*												*	*	*	*														
CE-03	Vruchtbare Kringloop (VKA)	In uitvoering	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-04	Innovatiecentrum de Marke	In uitvoering	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-05	Groene leer/kennisswerpleaats (GLKWP)	In uitvoering	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-06	Cirkelregio Achterhoek	Gereed	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-07	Zuiverende kas	In uitvoering	*	*	*	*												*	*	*	*														
MB-01	Ruraal MAAS Concept (procesbegeleider)	Gereed			*	*				*		*						*	*	*	*														
SW-02	Uitbouwen open innovatiesysteem - crossovers	Gereed	*	*	*	*						*						*	*	*	*														
SW-03	SmartHub Development	In uitvoering	*	*	*	*			*		*							*	*	*	*														
WW-01	Sleutel tot een energieneutrale woning	Gereed			*	*												*	*	*	*														
WW-02	Leefsaamen Achterhoek	Gereed			*	*										*		*	*	*	*														
UA1-06	Smart Business Centre inclusief innovatievouch	Gereed	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-08	Zonvarken	Gereed			*	*												*	*	*	*														
CE-10	Biogas en waterstof in Bronckhorst	Gereed			*	*								*				*	*	*	*														
CE-12	Duurzame Eiwitproductie Achterhoek	Gereed	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-13	Biobased Kennisontwikkelcentrum Innovatiere	Gereed	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-14	Duurzame Onkruidbestrijding Ruwvoer (DOR)	Gereed	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-16	Onderzoek naar Eco Acus Storage Packs als con	Gereed	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-17	Energie Expertise Centrum Achterhoek (haalba	Gereed	*	*	*	*				*		*						*	*	*	*														
CE-18	Ontwikkeling concept halvering stikstofemissie	In uitvoering	*	*	*	*												*	*	*	*														
CE-19	Samen biobased bouwen	In uitvoering			*	*								*				*	*	*	*														
CE-20	Stimuleren energietransitie agrarisch Achterho	In uitvoering			*	*												*	*	*	*														
CE-21	Sturen in het landelijk gebied	Gereed			*	*												*	*	*	*														
GOV-01	Achterhoek Monitor	Gereed			*	*												*	*	*	*														
GOV-02	Kosten organisatie en uitvoering Regio Deal 201	In uitvoering			*	*												*	*	*	*														
GOV-04	Governance 2021 t/m 2023	Gereed			*	*												*	*	*	*														
GOV-05	Onverwachte Hoek	Gereed		*	*	*		*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*														
GOV-06	De zachte landing	Gereed		*	*	*		*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*														
GOV-07	Achterhoek Monitor 2023 t/m 2025	In uitvoering			*	*												*	*	*	*														
GR-02	Achterhoek Gezond Gemeenten	Gereed			*	*												*	*	*	*		*	*											
GR-03	Ondersteuning van ontwikkelplekken van Acht	Gereed			*	*												*	*	*	*		*	*											
MB-02	Onderzoek tweede fase N18 - 2019	Gereed			*	*												*	*	*	*		*	*											
MB-03	Doorontwikkeling ZOOV op maat	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-04	Opschaling Netmobiel 2020	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-05	Businessplan Achterhoek Deelvervoer Coöpera	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-06	Digitaliseringsopgave mobiliteitsdata Achterho	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-07	Werkgeversaanpak Achterhoek mobiliteitsmak	In uitvoering			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-10	Projectbegeleiding Duurzame Mobiliteit	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-11	Rurale HUB busstation Lichtenvoorde	In uitvoering			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-12	Opschaling Netmobiel 2021	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-13	Onderzoek Mobiliteitshubs Achterhoek	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-15	Technische Partner ADC en de Doorontwikkelin	In uitvoering	*		*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-16	Onderzoek ZOOV & ADC	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-18	Werkgeversaanpak - Mobiliteitsmakelaar 2022 -	In uitvoering			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-19	Digitaliseringsopgave Mobiliteitsdata Achterho	Gereed			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
MB-21	Procesbegeleiding Achterhoekse MaaS-aanpak	In uitvoering			*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-02	Leven Lang Ontwikkelen	Gereed		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-04	Klasse! in de Achterhoek	Gereed		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-05	Toolbox Statushouders	Ingetrokken		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-06	Pilot zelfredzaamheids route (Z-route)	Gereed		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-07	Move2Social Achterhoek	Gereed		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-08	SmartHub Young Talent	In uitvoering	*	*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-09	Fit veur altied	In uitvoering		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-10	Routekaart onderwijs-arbeidsmarkt Achterhoek	In uitvoering		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-11	Service Punt Techniek Achterhoek/Liemers (SP)	In uitvoering		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
OA-13	Uitvoeringsplan Inclusive arbeidsmarkt 2022 -	In uitvoering		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
SB-01	Projecten Steengoed Benutten	In uitvoering		*	*	*				*		*					*	*	*	*		*	*	*											
SW-04	Smart Business Center +	Gereed	*	*	*	*			*		*						*	*	*	*		*	*	*											
SW-07	Naoberkrediet 2.0	Gereed	*	*	*	*			*		*						*	*	*	*		*	*	*											
SW-08	Fieldlab Digital Twin	In uitvoering	*	*	*	*			*		*						*	*	*	*		*	*	*											
SW-09	Uitbouwen ecosysteem Achterhoek 2022-2024	In uitvoering	*	*	*	*			*		*						*	*	*	*		*	*	*											
SW-10	Ieergang Toekomstgericht Retailmanagement e	In uitvoering	*	*	*	*			*		*						*	*	*	*		*	*	*											
SW-11	Additive Manufacturing Regio Achterhoek	In uitvoering	*	*	*	*			*		*						*	*	*	*		*	*	*											
SW-12	StartUp in Residence Achterhoek	In uitvoering	*	*	*	*			*		*						*	*	*	*		*	*	*											

Doelenmatrix themafabels Regio Achterhoek			3a - In de Achterhoek is vervoer energieneutraal in 2030												5a - De Achterhoek is energieneutraal															
1a - De Achterhoek is hét open innovatiesysteem			3b - De hoofd-, regionale en lokale infrastructuur is op orde												5b - De Achterhoek is koploper gebleven in kringlooplandbouw															
1b - De inventie vakman/vakvrouw van de			3c - Er zijn slimme vervoersvoorzieningen (telefoon + internet)												5c - Bedrijventerreinen zijn efficiënt werkende ecosystemen en zijn zelfvoorzienend															
1c - Ontwikkelt en implementeert de productie van			4a - De woningvoorraad beweegt mee												5d - In de Achterhoek wordt circulair omgegaan met vastgoed en infrastructuur															
1d - De Achterhoek is dé stage- en afstudeerregio			4b - Duurzame en levensloopbestendige woningvoorraad												6a - De Achterhoek is de gezondste regio van Nederland door preventie en zorginnovatie															
2a - Talenten arbeidsmarkt beruht (vervangings-			4c - Leeststand vastgoed is getransformeerd of gesloopt												6b - Achterhoekers zijn zelf (langer) verantwoordelijk voor hun gezondheid															
2b - Er functioneert een inclusieve arbeidsmarkt			4d - Er zijn nieuwe en bijzondere manieren van wonen												6c - Er is een netwerk van gezondheids- en ondersteunende diensten beschikbaar															
2c - De grensoverschrijdende samenwerking is			4e - De leefbaarheid blijft op peil																											
			Smart werken en Innovatie				Onderwijs en Arbeidsmarkt				Mobiliteit en Bereikbaarheid				Wonen en Vastgoed				Smart Living				Circulaire Economie en Energietransitie				De gezondste regio			
Proj.	Project	Status	1A	1B	1C	1D	2A	2B	2C	3A	3B	3C	4A	4B	4C	4D	4E	5A	5B	5C	5D	6A	6B	6C						
JA2-10	Zon op erf - demonstratiefase	Gereed													*		*													
WV-03	Leergang toekomstgericht retailmanagement	Gereed													*		*													
WV-04	Transformatie kantoorruimte Kuppelseweg Doe	Gereed													*		*													
WV-06	Woon- en Vastgoedmonitor Achterhoek	In uitvoering												*																
WV-07	Pilot betaalbaar tijdelijk wonen in kleine kerne	Gereed													*		*													
WV-08	Zorgeloos Samenwonen in de Kattenberg	In uitvoering													*		*													
WV-09	Leefsamen Achterhoekse woningcorporaties	Gereed			*	*									*		*						*	*						
WV-09a	Leefsamen - Wonion	Gereed			*	*									*		*						*	*						
WV-09b	Leefsamen - de Woonplaats	Ingetrokken			*	*									*		*						*	*						
WV-09c	Leefsamen - ProWonen	Ingetrokken			*	*									*		*						*	*						
WV-09d	Leefsamen - Sité	Ingetrokken			*	*									*		*						*	*						
WV-10	PilotTransformatievisie Oudestraat Neede 2030	In uitvoering													*		*													
WV-11a	Heuvelstraat Silvolde - deelproject Wonion	In uitvoering													*		*													
WV-11b	Heuvelstraat Silvolde - deelproject Oude IJsseld	In uitvoering													*		*													
WV-12	Uuthuuskes	Gereed													*		*													
WV-13	Centrumvisie Dinxperlo	In uitvoering													*		*													
WV-14	Dorpshart Wehl	In uitvoering													*		*													
WV-16	Groenlo, een vitaal centrum voor onze inwoner	In uitvoering													*		*													
WV-17a	Heerlijk thuis in huis (Aalten)	In uitvoering	*					*						*		*							*	*	*					
WV-17b	Heerlijk thuis in huis (Berkelland)	In uitvoering	*					*						*		*							*	*	*					
WV-17c	Heerlijk thuis in huis (Oude IJsselstreek)	In uitvoering	*					*						*		*							*	*	*					
WV-18	One Stop Shop Achterhoek	In uitvoering	*	*										*		*			*						*					
WV-19	Flexwonen in de Achterhoek	In uitvoering	*	*										*		*			*						*					
WV-20	Gebied zoekt ondernemende bewoners	In uitvoering	*	*										*		*			*				*	*	*					
WV-21	Hart van Wenters	In uitvoering	*	*										*		*			*				*	*	*					
WV-22	Gebiedsontwikkeling Gendringen	In uitvoering	*	*										*		*			*				*	*	*					
X-GR-01	Preventie Akkoord Achterhoek	In uitvoering	*	*										*		*			*				*	*	*					
X-OA-03	Techniekpact	In uitvoering	*	*				*	*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
ZZ-01	Smart Living Rivierduinen	Afgewezen	*	*	*									*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
119	Project Woondeal	Realisatie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
120	Project procesbegeleider Slimme Mobiliteit 202	Realisatie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
112a	Project O&A Techniekpact S10	Gereed	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
SW-06	SmartHub Industry Incubator (SHII)	Gereed	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
WV-05	Makelaar als woningmarktregisseur	Ingetrokken													*		*							*						
WV-15	Compactisering centrumgebied Hengelo	In uitvoering													*		*							*						
MB-14	Digitaliseringsopgave Mobiliteitsdata Achterho	Gereed													*		*							*						
CE-09	Ondermijning in zicht	Gereed													*		*							*						
CE-11	Werken aan toekomstgerichte erven in de Ach	In uitvoering													*		*			*	*	*	*	*	*					
CE-15	Verkenning landelijk gebied	Gereed													*		*			*	*	*	*	*	*					
GOV-03	GROS: Grensoverschrijdend ondernemen, werk	In uitvoering				*			*						*		*			*	*	*	*	*	*					
MB-08	Elektrische Deelvoertuigen Coöperatie Groenkr	In uitvoering				*			*					*		*			*	*	*	*	*	*	*					
MB-09	Elektrische Deelvoertuigen Coöperatie Zonnig Z	In uitvoering				*			*					*		*			*	*	*	*	*	*	*					
OA-03	Achterhoeks Fonds voor Talentontwikkeling	In uitvoering			*			*	*					*		*			*	*	*	*	*	*	*					
OA-12	Digivaardige Achterhoeker	In uitvoering			*			*	*					*		*			*	*	*	*	*	*	*					
OA-14	Euregionale Doorlopende Leerlijn (EDL) - Schol	In uitvoering			*			*	*					*		*			*	*	*	*	*	*	*					
SW-05	MKB-deal	Gereed	*	*	*	*			*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
X-GR-02	Achterhoek Monitor thema Gezondste Regio	In uitvoering													*		*						*	*	*					
X-WV-01	Volkshuisvestingsfonds	In uitvoering													*		*						*	*	*					
MB-17	Invulling taken ADC door ZOOV 2022-2024	In uitvoering													*		*						*	*	*					
MB-20	Regierol Duurzame Mobiliteit 2022-2024	Gereed													*		*						*	*	*					
CE-22	Vergaderpaviljoen De Marke	In uitvoering													*		*						*	*	*					
CE-23	Slimme energiesystemen Achterhoek	In uitvoering													*		*						*	*	*					
OA-15	Kleurrijke zorgverleners	In uitvoering													*		*						*	*	*					
OA-16	Achterhoeks Talentfonds Opijver 2024-2026	In uitvoering													*		*						*	*	*					
S&S-01	Slim en schoon voor scholieren en studenten	In uitvoering													*		*						*	*	*					
S&S-02	Digitalisering mobiliteitsdata 2023	In uitvoering													*		*						*	*	*					
SW-13	SHII 2.0 Werkend ecosysteem toekomstbestend	In uitvoering													*		*						*	*	*					
SW-14	Skills Academy Achterhoek-Uiemers	In uitvoering													*		*						*	*	*					
SW-15	iShare	In uitvoering													*		*						*	*	*					
SW-16	3D metaalpoeder zeven	In uitvoering													*		*						*	*	*					